

MAGYAR SÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor 1.—	Vidékre: Egy óra kor 1.20
Negyedévre — — — 3.—	Negyedévre — — — 3.60
Félévre — — — 6.—	Félévre — — — 7.—
Egész évre — — — 12.—	Egész évre — — — 14.—

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

Főszerkesztő:
Dr. GYÖRFFY GYULA.
Felölős szerkesztő:
BENEDEK ELEK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, IV., Vámházkörut 8.
Hirdetések petit számítással, díjszabás sz. rint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Tanuljunk Béctől.

Budapest, május 8.

(G. S.) Wellington volt a vasherceg, aki az angol sereget vezette Waterloonál akkor, mikor Bonaparte Napo'eont a nagy francia császárt levertek és elfogták. A szövetséges porosz seregeket Blücher tábornok vezette. Jól vezette. A napestig tartó harcban seregestől hullottak el a porosz katonák, de győztek és eltemették a nagy Bonaparte dicsőségét. És mikor a csata végén találkozott egymással a két szövetséges vezér és Blücher megindultan nyújtotta társának kezét, hogy nyíltan, becsületesen barátkozzék diadala osztályrészeseivel, a gögös angol főúr hidegen fordult el tőle és nem akadt köszönő szava annak a részére, aki a győzelemhez juttatta.

Ez a jelenség nem szokatlan. Mondják, hogy az orosz tisztek ezernyolcszáz-negyvenkilencben gyűlölettel, megvetéssel viselkedtek az osztrák hadsereggel szemben. Mikor eleget tettek a szövetséges társ kívánságának, mikor megverték, elfogták a magyar hadsereget, a bakó munkáját osztrák fegyvertársaikra bízták, kiket nyíltan lenéztek, megvetettek. Erkölcsi hatása nem volt ennek a szövetségnek. Osztrák és orosz e révén nem barátkoztak össze.

És általában két állam szövetsége sohasem vezetett jóra. Előbb vagy utóbb kitört közöttük a rejtett ellenségeskedés, mely nyílt szakadásra vezetett. Ez föltétlenül előrelát-

ható következés volt mindig és a mult eseményei hasonlót jósolnak a jelenről is. Az Ausztria és Magyarország között fönlévő közösség a világhatalmi jelzőn kívül még semmit sem eredményezett egyik államból részére sem. Mindkét szövetséges társ csak arra gondol, hogy kárt tegyen a másiknak, de arra nem, hogy tanuljon tőle valamit. Pedig mi meglehetősen sokat tanulhatnánk Ausztriától, legkivált az ipari alkotások terén. Nem tesszük, sőt gyűlölettel fordulunk el mindattól, ami osztrák. Akárcsak a Bach-korban, még ma is mindent hazaárulásnak tartunk, aminek valamelyes tekintetben osztrák eredete, osztrák színe, illata, alakja van.

Csökönys és rossz nemzetgazdasági politika ez minden tekintetben. Elriadva nézzük a rengeteg, félelmetes aranyu közös költségvetést, melynek reánk eső milliói ennek a kizsárolt magyar földnek kell megteremnie. A mi iparvállalataink csak egy-két nyomorult fillérrel járulnak ehhez a nagy összeghez, melynek súlyát egészében a magyar föld nyögi. Igaz ugyan, hogy mi mezőgazdasági állam vagyunk, akiknek a föld a létalapja, de azért joggal kérdezzük, hogy hol az az állam, melynek ne a föld lenne az ereje? Ám mivel ennek a földnek termelési képessége kötött, nem végtelen, közvetítő eszközökkel, iparral, kereskedelemmel és legfőképpen a talaj észszerű ápolásával siettek segélyére.

Ez az a tekintet, melyben nem lenne

szabad elfordulnunk Ausztriától, mely a gazdasági téren mintaképünk lehetne. Ott seregestől füstölögnek a gyári kémények, szinte ontják az ipari termékeket és mesterséges eszközökkel kenyeret, éltető kalászt csikarnak ki abból a sovány talajból, melynek sárgás színü fűvétől megvetéssel fordul el a magyar. Ez lehetne legalább a mi okulásunk, a mi hasznunk abból a sok millióból, melyet kénytelen-kelletlen fizetünk a nagyhatalmi állás cégerének.

De nekünk nem kell Ausztria, semmi sem kell, ami osztrák. A tiroli hegyek mintáját nem látjuk. Nem látjuk, hogy Tirolban, népszerűben Stiria tartományában puttonokban hordják föl a televényföldet a völgyből a hegyoldalra. Az a föld természetesen nem állna meg új helyén, lecsuszna a magasságból, ha a tiroli paraszt futógáttal, fűzta-vesszőből font kerítésekkel meg nem akadályozná a csuszamlást. Nem kell ehhez a munkához mérnök. Elvégzi a paraszt maga is, úgy ahogy apjától, nagyapjától tanulta és elvégzi úgy, hogy az egyszerű ész munkájának csodájára járnak a világ minden tájékáról. És abban a verejtékkel alkotott termőföldben a legszebb szőlőtöke ontja a drága pénzt érő bort. Ontja olyan küzdelem után, amilyenről nekünk fogalmunk sincs.

Fent, a hegyes morva és cseh vidékeken, ahol a kedvezőtlen időjárás elensége a föld termésének, ipari térre vetette magát Ausztria. Az ég felhőinek járását a tudo-

Levél!

— A Magyarorságot eredeti tárcája, —
Írta: **Benedek Elek.**

Félve veszem a tollat a kezembe, kegyelmes uram, mert látom, előre látom, hogy hosszú, nagyon hosszú lesz a levelem. Ki tudja, talán nem is emlékszik már a névre, melyet e levél alá ír reszkető kezem — s bosszusan dobja félre. Nyolc oldalas levél! Sőt lesz talán tizenkét oldalas is. És a kegyelmes urnak gondja, dolga sok. Talán aludni sem hagyják az ország gondjai. Szegény kegyelmes ur!

Tudom, tudom, hogy idegesen nézi majd a levél elejét, végét, aztán a közepébe tekint, hátha egy szóból, egy sorból kivenné a magját s aztán beledobná a papiroskosár mélységes fenekébe. Ne, ne tegye, kegyelmes uram. Lássá, én úgy szeretnék röviden írni, úgy szeretném egy pár szivhez szóló sorrall kegyelmébe ajánlani az én szegény pártfogoltamat, a boldogtalan árva leányt, de a mult édes emlékei megragadnak és visznek magukkal ellenállhatatlanul. Száz meg száz kép elevenedik meg lelkeszemeim előtt, szeretném azokat mind iderajzolni s kérdeni egyenkint róluk: emlékszik-e, kegyelmes uram?

De ez mind oly rég volt, sok víz folyt le azóta a Szamoson. Számolom az éveket s éppen kerek húsz esztendő jön ki. Mintha most is látnám az ég akkori derűjét, a napnak a mosolygását, mintha most is érezném az akkori orgona-virágok illatát. Ugy tetszik nekem, hogy az ég sohasem volt azóta oly mosolygós jókedvében s az orgona-

virág illata is azóta mi más! Emlékszem a napra is biztosan. Könnyű rá emlékezni, mert föl van jegyezve naplómba: május 15. Akkor éppen 16 éves leány voltam. A kis városban — legalább a diákok azt mondják — a legszebb leány.

Ó azok a diákok! Milyen nagy semmik s egyikkől-másikkól mi nem válik! Igaza van a példabeszédnek, hogy a diák egy olyan semmi, amelyből minden lehet. Még miniszter is. S valóban, ha visszagondolok az én leánykorombeli diákokra, akik — dicsekedés nélkül mondhatom — szörnyen bomlottak utánam, igazat kell adnom a példabeszédnek. Milyen semmik voltak akkor maguk, kegyelmes uram, (ugye, nem haragszik az őszinteségért?) s im Dankó Jánosból képviselő lett s hallom, nagy szerepet játszik (mintha most is látnám idétlen nagy csizmájában), Fülöp Jó-kából miniszteri tanácsos, Szováthai Gergelyből vasuti felügyelő és Kandó Balászból — miniszter.

Na azt tudtam, már akkor tudtam, hogy Kandó Balázs viszi a legtöbbre. De őszintén beszélve, én, a bakfis leány, ezt a „legtöbbet“ úgy gondoltam, hogy Kandó Balászból híres prókator lesz s majd ha megöregszik, kuriai bíró.

Igen, május 15-én volt, mikor a szobaleány jelentette: kisasszony, itt van egy diák, beszélni akar magával. Nem tudtam hamarosan, hogy mit tegyek. Éreztem, hogy az arcom lángba borult, de láttam is, mert önkéntelen a tükörbe pillantottam. Eddig csak az ablakunk alatt sétáltak a diák urak, de egynek sem volt mersze a házunkhoz jönni. Sajnáltam szegényeket, mert annyit már fölértem az én tizenhat esztendő eszemmel, hogy ezek közül én egyiké sem le-

hetek, hisz alig van köztük k különbség. Az ő jövődobeliüket talán most esicsisgatják a bölcsőjükben. Vakmerő tolokodásra gondoltam s ez egészen fölhaboritott. Hát csak jöjjön be, gondoltam magamban, majd nem tudja, hol keresse az ajtó kilincsét.

— Bocsássa be.

Az ajtó megnyílt s egy tizenhat-tizenhét éves ifju lépett be. Csinos magyar ruha volt rajta, szép, magas növésű s kék szeméből a szelidség sugárzott felém. Meghajtotta magát, még pedig elég ügyesen, s szólt:

— Kisasszony, az én nevem Kandó Balázs. Hetedik gimnázista vagyok. Hallgasson meg engem.

— Meghallgatni? Mit akar?

— Ne értsen felre, kisasszony. Nagyon megsértettem kegyedet s most bocsánatáért jövök.

— Ön megsértett engem? Hisz alig lattam és sohasem beszélünk egymással.

— Hiszen ha beszélünk volna, soha sem is sértem meg. De én, szegény diák, nem is merem arra gondolni, hogy kegyedhez közeledjem. Kegyed gazdag, uri leány, én szegény diák. Özvegy édes anyámól nem várhatok semmi segítséget: stipendiumból meg leckeadásból élek.

— Foglaljon helyet. Mondja el, mit vétett ellenem.

Emlékszem, mosolyogva mondtam ezt, mert igazán nem tudtam elképzelni, hogy ez a szelid képű ifju mit vétetett ellenem, vagy bárki ellen.

— Ki asszony, talán tudja is, hogy a törvényszéki elnök fiait én tanítom. Hisz itt laknak szemközt. Az utcára nyíló szobákában tanítom

mány meg nem változtathatja, a nap éltető melegét nem pótolhatja. Ezért hívta segítségül az ipart, hogy pótolja a föld gyöngeségeit. Ezt a feladatot pedig észszerűen oldotta meg osztrák szövetségtársunk azzal, hogy a munkamegosztás elvét hozta be. Ausztriában azért virágzik a gyári-ipar, mert a nagy gépek csak a fele munkát, a finomítás munkáját végzik. A durva kidolgozás, a fél munka ott történik az apró kunyhókban, a családi körben. Gyermekek, ember és aggastyán egyformán osztozik a feladatban, hogy némi-nemü kezdetleges alakot adjon a nyers anyagnak. Száz és százfelől hordozzák össze azután a gyárakba a félig kész munkát, hogy tökéletes egészet alkossanak belőle. Így azután nem csoda, ha fölvirágzik az ipar és nem zeng örökösen a móta arról, hogy a népnek nincs kenyere, mert nincs házi foglalkoztatása.

Ne részletezzük részletesebben, hogy mit tanulhatnánk még Ausztriától. Ha már benne vagyunk ebben a kénytelen-kelletlen szövetségben, ne forduljunk el teljesen fegyvertársainktól, hanem tanuljuk el előnyeiket, hibáik nélkül. Vessünk véget annak a nevetséges, rövidlátó felfogásnak, hogy ha a magyar Ausztriában telepedett le, akkor hazaáruló lett. Százegernél több magyar él ma Bécsben. Idegenek, elveszett emberek ezek reánk nézve, mert ha véletlenül hazatér egyik-másik Magyarországra, gyűlölettel fordulunk el tőle. Pedig az ember minden tekintetben előrehaladottabb nálunk. Bécs kicsiszolta, új megélhetési eszközöket juttatott kezébe, amiből nekünk is juthatna részünk, — ha úgy akarnók.

Sajnos, nehezen akarjuk, vagy egyáltalán nem akarjuk. Pedig annyi kieroszakolt millió révén reánk férne egy és más hasonló tanulság.

a fiukat s tanítás közben ki-kitéved szemem az utcára, el-elnézem a járókeleket, a sétálókat, kik nem kénytelenek négy fal közt ülni szép időben, mint én... Nem tagadom, szívemet megszállotta az irigység. Különösen, ha egy osztálytársamat látam sétálni, aki gazdag fiú és aki legrosszabb tanuló köztünk s ki mindig a kegyed ablaka alatt sétál, kisasszony, valóságos düh fogott el.

— De még engem is, valahányszor ezt az urficskát látom.

— Igazán, kisasszony? Ó, de örülök!

— Nem értem, hogy mi öröme lehet ebben.

— Mindjárt megtudja, kisasszony. Egy szombat délután a törvényszéki elnök falura rándult a fiaival s én nekem nem kellett órát adnom. Megállj, gondoltam magamban, most van rá időm, megtréfáljak, Bandi.

— Nem is tudtam, hogy Bandinak hívják. Nos, mit tett?

— Ó, kisasszony, oly nehéz elmondanom. Szóltam egy bizalmas barátomnak s azt a csunya tervet eszeltük ki, hogy elferdített irással írjunk levelet Bandinak, adjunk neki találgatást az — ön nevében!

— Az én nevében! És ezt meg merték tenni! Jaj, istenem!

— Kisasszony, hallgasson meg egészen s akkor ítéljen el vagy oldjon fel. A levelet én csakugyan megírtam. A szamosparti berekbe tüztük a találgatót. Bandi meg is jött pontosan. Ki volt csipve. Ott voltam én is a barátommal, egy odvas fűzfa mögé bujva. Izgatottan járt-kelt a jó

Budapest, május 7.
Kihallgatás a királynál. A király tegnap délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta Körber dr. osztrák miniszterelnököt. A délután folyamán Széll Kálmán fogadta a királyt. A miniszterelnök kihallgatása csaknem másfél óra hosszat tartott.

Közös kormánytanács. Főhivatalosan jelentik, hogy tegnap a budai várban a király elnöklése alatt közös kormánytanácskozást tartottak, melyen Goluhovszky gróf külügyminiszter, Krieghammer báró közös hadügyminiszter, Széll Kálmán és Körber Ernő miniszterelnökök; Fejérváry báró honvédelmi miniszter és Welsersheimb gróf osztrák honvédelmi miniszter vettek részt. A miniszteri tanácskozás után, mint a Bud. Tud. jelenti, Körber dr. osztrák miniszterelnök, ki tegnap a miniszterelnökségi palotában Széll Kálmán miniszterelnökkel több mint két óra hosszat értekezett, az utolsó délutáni vonattal visszatért Bécsbe. A jövő hét folyamán a két miniszterelnök újra találkozik Budapesten s ez alkalommal megállapodnak a további teendőik iránt. Ez összefüggésben időpontját Körber dr. osztrák miniszterelnök fogja megállapítani, mielőtt az osztrák Reichsrath munkabeosztása Budapestre való utazását megengedi. Ez alkalommal valószínűleg a két kereskedelmiügyi miniszter is érintkezésbe lép egymással.

Az állami tisztviselők fizetés rendezése. A Magyarország két héttel ezelőtt biztos forrás nyomán megírta, hogy az állami tisztviselők fizetését rendező törvényjavaslattal a pénzügyminiszteriumban elkészültek. Megírtuk azt is, hogy a javaslat az osztrák állami tisztviselők fizetési mérlegét vette alapul s hogy a rendezés befejezésére a pénzügyminiszter nyolc esztendőre szánt. Ezt az értesülésünket most kiegészítjük a következőkkel:

A javaslat a pénzügyminiszter terve szerint már július elsején életbe lép, mert ennek alapján osztják szét a tisztviselők közt július elsején azt a három millió koronát is, amit a pénzügyminiszter az 1902. büdzsétben a fizetések rendezésére az időre fölvetett. A terv lényege, hogy átveszi ugyan rendezési kulesnak az osztrák államhivatalnokok fizetési skáláját, de csak fokozatosan, évről-évre egy lépéssel közelítenék meg e terv szerint a magyar államhivatalnokok osztrák kollégáik javadalmazását. A minisztériumi rendező-bizottság plánja ugyanis a fizetés-főlemelés megszabásánál az összes tisztviselői rangfokozatokat három csoportba foglalja, még pedig a szolgálati idő tartama szerint ekként: I. csoport, akiket 1894 előtt, II. csoport, akiket 1898 előtt és III. csoport, akiket 1898 után neveztek ki. Az első csoport tisztviselői három harmadát kapják fizetés-emelés gyanánt annak a különbözethez, mely az osztrák és a magyar államhivatalnokok egyes fizetési osztályai közt ma fennáll; a második csoport emberei ennek a különbözethez kétharmadát, a harmadik csoportba eső tisztviselők pedig egyharmadát

fiú, nézett erre, nézett arra, mi meg, nem tartatván vissza a kacagást, nagy hahotával ki-leptünk a fűzfa mögül. Bandi elsápadt s megfegyvergett: megállj, Kandó Balázs! Ez a te műved. Megyek a direktorhoz s följelentlek, hogy más nevében levelet írsz! Hígyje meg kisasszony, hogy csak akkor látam igazán, mit követtem el. Közre fogtuk Bandit, kéreltük szép szóval, ne haragudj, Bandi, hiszen csak diáktréfa volt. — Nem, nem, nem! Majd így meg úgy! A berekből be a városba végig, kísértük, s csitítottuk, engeszteltük, mignem végre, úgy látszott, hogy megengesztelődött. Bejött velünk egy vendég-löbe, ittunk az új barátságára s becsületszavát adta, hogy nem jelent föl.

— És mégis?

— Mégis följelentett másnap, s ami csak hár-munk tízka lett volna, azt most már tudja az igazgató is, a tanári kar is.

— Ó, az a nyomorult!

— Kisasszony, a tanári kar két napi karcerre ítél engem, s ha ön meg nem bocsát, le is kell ülnöm.

— Hát olyan nagy dolog az a két nap? Meg-érdemli.

— Ugy van, kisasszony, megérdemlem s önért leülnek két esztendőt is! De...

— De?

— A tanári kar, miután én vagyok az első eminens s valóképpen Bandit hibáztatja, mert megszegte a becsületszavát, azt határozta, hogy a két napot is elengedi, ha ön nekem meg-bocsát.

kapják. Így például ha egy magyar királyi iroda-tisztlet 1893-ban kineveztek 500 forint fizetéssel, (fö-ltve, hogy azóta elő nem lépett), ez az irodatiszt ma kapna 800 forint törzsfizetést, vagyis 300 forint többletet, mert háromharmadát kell kapnia annak a különbözethez, a mi az osztrák és a magyar iroda-tiszt fizetése közt van és a mi 300 forint. De ha már 1894 után neveztek ki az irodatisztot, csak a különbözethez kétharmadát, 200 forintot, ha pedig 1898 után kapta kinevezését, akkor csak egyharma-dát, vagyis 100 forint fizetésemelést kapna. Az osz-trák tisztviselők teljes fizetését tehát csak a nyolc-évi szolgálati idővel bírók kapnák meg nálunk már most, a rendezés első évében is; a többiek apránként azalatt a nyolc esztendő alatt, a mit határidőül tűzött ki Lukács miniszter a teljes fizetésrendezés befejezésére.

Láng Lajos. Tegnap tette le Láng Lajos kereskedelmiügyi miniszter a király kezébe a hivatalos esküt. Az eskütétel után a király hosszabb magán-kihallgatáson fogadta az új minisztert, aki valószínű-leg szombaton veszi át tisztségét. A csacai választókerület polgárai tegnap értekezést tartottak, amelyen elhatározták, hogy Láng Lajos kereskedelemiügyi minisztert küldöttségileg üdvözlék s egyúttal fölkerik, hogy lemondása után a jelöltséget újból fogadja el.

A dombovári kereskedelmi kaszinó ma Láng Lajos kereskedelmiügyi minisztert, a város volt országgyűlési képviselőjét, kineveztetése alkalmából megleghangu táviratban üdvözölte.

"Pártviszály" című híreinkre az alábbi meggyugtató levelet vettük: Igen tisztelt Szerkesztő ur! A "Magyar-ság" f. hó 7-én megjelent számában "Pártviszály" cím alatt megjelent cikkre vonatkozólag van szerencsém értesíteni, hogy ezen cikknek semmi alapja nincsen s ezzel a szerkesztőséget valaki félrevezette. Minthogy a párt-értekezleteken a jegyzőkönyvet mindig én vezetem s mint-hogy én is a párt fiatalabb tagjaihoz tartozom, kérem, legyen szives ezen minden alapot nélkülözött cikket de-mentálni. Kiváló tisztelettel, őszinte híve dr. Nesi Pál orsz. képviselő.

A trónbeszéd. A külföldi sajtó nagy érdeklődéssel kísérte azt a trónbeszédet, melylyel a hármasszövetség doyenje, Ferenc József császár és király a delegációt megnyitotta. Így a londoni Times, mint táviratozzák; Ferenc József király trónbeszédéről és Goluchowsky gróf exorzéjéről írva, azt mondja, hogy azokat a nyugtalan elemeket, amelyek könnyelműen fel akarják forgatni a Balkán-félsziget nyugalmát, hogy személyes becsülvüket kielégíthessék, nem lehetett erősebb és megfelelőbb intésben részesíteni. Ausztria-Magyarország évek sora óta az európai béke érdekében gyakorolta befolyását, amely nem kevésbé biztos és jótékony hatású azért, mert ment minden ráerőszakolástól. De soha ezelőtt annyi méltóság-gal és önuralommal nem hangsúlyozták ezt, mint a

— Jó, jó... Én megbocsátok, de hát ugy sokallja azt a két napot? Mit is mondott az imént? Két esztendőt is ülne érettem...

— Nem kettőt, hetet is, kisasszony, de ha két napra bezárnak, ezzel egyéb is jár: elveszem a stipendiumot s szegény édes anyám, ha megtudja, kétségbeesik. Kisasszony! Az édes anyamért!

— Az édes anyjáért... Ó istenem, hát az édes anyjáért mit nem cselekedném! Elmegyek a direktorhoz, legyen nyugodt.

— Kisasszony, örök hálára kötelez. Kivájon bármit...

Kandó Balázs tovább nem folytathatta, mert épp e pillanatban belépett az édes anyám. Emlékszik-e, kegyelmes uram, mily kínos zavarban volt? Kandó Balázs is, én is. Hanem akkor mégis elmentem a direktorhoz s Kandó Balázs-nak nem kellett leülni a két napot...

Igen, igen, ennek éppen husz esztendeje. S most itt van a házamnál egy árva leány. Gazdagok voltak a szülei, tönkre mentek s a szegény leánynak én vagyok egyedüli támasza. De isten engem is oly sok gyermekkel áldott meg, kegyelmes uram. Szeretném e leány jövőjét biztosítani. S amint ezen tündööm, megcsendül lelkemben egy hang a régi időkbeli: Kivájon akár-mit... Kegyelmes uram, dugja be ezt a szegény árvát (kinek okmányait tisztelettel mellékelem) a tanítónéközpöbe ingyenesnek. Önnek csak egy szavába kerül. Hisz én nem kívánok sokat, nem többet, mint amennyit husz év után kívánni lehet... Ugy-e megteszi?

BUTOROK

egy készpénzért, mint részleltetésre leggyorsabbul a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lapra hivatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8. sz.

(Andrássy-ut közelében).

oo Nagy képes értekezések ingyen. oo

trónbeszédben és azokban a nyilatkozatokban, amelyeket Goluchowsky gróf tegnap a delegációban tett. Mi angolok, — mondja a Times — meg vagyunk róla győződve, hogy ez a veszély újabb bizonyossága annak a kiváló pozíciónak, amelyet Ferenc József császár és király ő felsége az európai uralkodók között gazdag tapasztalataival és higgadt politikájával szerzett, s amely a világéke értékes biztosítékának tekinthető.

A községi iskolaszékek utasítása. Az 1868. 38. t.-c. és 1876. évi 28. t.-c. megalkotta az iskolaszéki intézményt. Ezóta nem csak sok idő telt el, hanem a tanítók panasza is nap-nap után hangzott a sok kelemenség miatt, ami a tanítók és iskolaszékek között kifejlődött. Különösen sok bajt okozott az, hogy a tanításhoz semmit sem értő emberek beleavatkozhattak még ebbe is s ha kenyértörésre került a dolog, a tanító javára ritkán történt ez. A miniszter most a hatáskörében ezen is segít, amennyiben a községi iskolaszékek számára új utasítást ad ki s az 1876. évi ezzel a muzeumba helyezi. Az új utasítás a régítől első sorban abban különbözik, hogy az iskolaszékek tagjai a tanulmányi ügyekben nem lesznek szakértők s a tanító számára legkisebb fizetés gyanánt a 800 koronát és lakást, vagy 150 korona lakáspénzt és a 100 korona ötödéves pótlékot biztosítja. Segédtanítót csak magyarul nem tudó öreg tanító mellé alkalmazhatnak. Nem lehet községi tanító, akinek olyan oklevele van, melyet 1882. után olyan képzőből nyert, ahol a tanítás nyelve nem magyar és az okleveléről a kir. tanfelügyelő aláírása hiányzik. Ha a magyarul nem tudó tanító mellé a község maga nem alkalmaz segédtanítót, azt a község terhére a tanfelügyelő nevezi ki s ez esetben a község pénztárából 400 korona fizetést kap. Iskolaszéki tag nem lehet, aki magyarul nem tud, de ha a községben nem beszélnek magyarul, ott ezt a szakaszt felfüggesztik. A tanító a mikor hivatalát elfoglalja, esküt tenni köteles.

Ezek a lényeges változtatások. És mi nem habozunk kimondani, hogy a mai állapotokkal szemben ez is haladás. Viszont azt sem hallgathatjuk el, hogy sokkal jobban megfelelne a népoktatás igényeinek, ha az iskola széki és a gondnoksági intézményt egészen eltörölnék. A népoktatás ma olyan községi ügy, mint akármelyik más ügy s ennek az intézése, fejlesztése a községi képviselőtestület kötelessége. S ha a tanító ennek a testületnek hivatalánál fogva volna tagja s egyszerűsödne az iskolai dolgok előadója, sokkal jobb lenne. Ez esetben a tanító a falu kormányában éppen olyan tényező lenne, mint a tanfelügyelő a vármegyében s a miniszter az ország kormányában. Az igaz, hogy ez csak törvénymódosítás útján történhetne meg, de hát ennek sem kellene késni már sokáig.

A külügyi expozé. Az osztrák delegáció tegnapi ülése részletesebben foglalkozott Goluchowsky Agenor gróf külügyi expozéjával, melyet tegnap ismertettünk. Kramarz dr. cseh delegátus a cseh nemzet nevében helytelennek nyilvánította a hármasszövetség megújítását, mely az osztrák-magyar birodalom kereskedelmi érdekeinek kárára vezet. Kijelentette, hogy az osztrák képviselőházban nem találkozik olyan többség, amint találkozik a multban, mely a hármasszövetség megújítását a borvám-klauszúrával volna hajlandó megújítani. Sylvester dr. különösen az Oroszországgal való megegyeződést fogadta örömmel, mert azt szeretné, ha általános kontinentális szövetség keletkezne, mely a gazdasági téren fölvehetné a harcot Anglia és Amerikával. A kiegyezés tekintetében engedékenységet vár Magyarországtól, a mi, ha nem történik meg, Ausztriának azon kell lenni, hogy szüntesse meg az egységes kereskedelmi területet. Kozlovsky lovag a hármasszövetségben nem talált elegendő belső értéket. Különösen nincs meglegedve Németország magatartásával, de mivel bízik a külügyminiszter erejében, pártja — a lengyel párt — nevében elfogadja a költségvetést. Pergelt dr. a kereskedelmi politika éles elválasztását sürgette a hármasszövetségtől. Stürgkh gróf a monarchia két államának idejekorán létesítendő gazdasági közössége érdekében szólalt fel. Kindermann, Baseir és Kramarz dr. delegátusok felszólalása után Vukovich szláv delegátus a San-Girolamo-ügyet bolygatta meg. Elítélte a kormányt az ügyben tanúsított magatartásáért és teljes elégtételt követelt a Vatikánnal szemben a horvátok részére. Goluchowsky Agenor gróf válaszolt végül az elhangzott beszédekre, mire az osztrák delegáció a külügyi költségvetést úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta. Ezzel az ülés véget ért. A legközelebbi ülés péntek délelőtt 10 órakor lesz, amikor a hadügyi költségvetést tárgyalják.

A hunyadi főispán kerülete A Baresay Kálmán főispán kinevezésével me. úrról dévai város-tör.

kerületben képviselővé alkalmasint Thoroczky Miklós gróf, volt országgyűlési képviselőt fogják megválasztani. A választók egy része Réthy Lajos kir. tanfelügyelőt szándékozik fölléptetni. — Hunyad vármegye új főispánját egyébként május 26-án iktatják be hivatalába.

Külügyi jelentés. A közös külügyminiszter Rakovszky Béla a követségi tanácsost azzal bizta meg, hogy Chile, Bolivia és Peru délamerikai államok gazdasági viszonyairól tegyen jelentést. Rakovszky Béla ennek folytán hosszabb időt töltött Délamerikában és tanulmányai eredményéről részletes jelentést tett, melyet tegnap osztottak szét a delegátusok között. A jelentés a délamerikai államokban élő osztrák és magyar alattvalók érdekeinek erőteljesebb védelmére hívja föl a kormány figyelmét.

Minisztertanács. A kormány tegnap délután miniszteri tanácskozást tartott, melyen a beteg Cseh Ervin horvát miniszter kivételével valamennyi miniszter részt vett.

VILÁG FOLYÁSA.

A kiegyezés kérdése Magyarország és Ausztria között alighanem az önálló vámtérület létesítését eredményezi. Az a féktelen támadás, amelyet az osztrák sajtó intéz a magyar kormány ellen, mert nem hajlandó a Körber dr. feltételeit elfogadni, arra jó, hogy a magyar kormányt megszilárdítsa a nem engedés politikájában. Ugyan mit is akarnak az osztrákok tőlünk? Ha nekik annyira közömbös a kiegyezés, ha ők jobban járnának a különválasztással, miért kiabálnak tüzet. Persze, a magyar gyarmat elvesztése fáj, de nyíltan bevallani a szipolyozás szándékát, kissé — merész lenne. A legérdekesebb ebben a nagy dobbal csinált háborúban, hogy a csehek sürgetik a különválasztást. Ők két dolgot remélnék a válásból: az önálló csehkirályságot s Magyarországnak cseh pénzzel való elárasztását: gyártelepek létesítésével. Hogy ennek a kétféle reménynek kevés az alapja, mondanunk is fölösleges. Ő felsége a leghatározottabban követeli a kiegyezés megkötését. Politikai körökben beszélnek, hogy mikor egyik előkelőség megemlítette előtte a külön vámtérület lehetőségét, a király — átlólag — így felelt:

— Akkor hiába életem hetven évét!
Ez a mondás nagyon jellemző a helyzetre s bizonyára nem azért hangzott el, hogy az osztrák követeléseknek — mi engedjünk.
A délafrikai háborúban a sokszor megjósolt fordulat nem akar bekövetkezni. Az angol király külön küldöttje: Wolseley lord olyan jelentéseket tett felséges megbízója előtt, hogy a király föltétlenül a háboru befejezését követeli a kormánytól. Wolseley a haretéri fővezér haditudósításait kétségéseknek mondja. Kitchener tudnillik csupán a burok vereségeiről tesz jelentést, de az angol hadsereg óriás pusztulásáról hallgat. Azt sem tudatta, hogy a burok harcokéval egyáltalán nem esőkent, hogy a folytonos csapatzállítások hangoztatása semmi hatással sem volt a harcban álló burokra s hogy fegyverkezésük egyre tart, erejük nem csökken, az angol hadsereg pedig teljesen kimerült. Edvárd királyt annyira felbőszítették ezek a jelentések, hogy a kormány lemondását követeli, mert helytelen politikájukkal végzetes helyzetbe juttatták a birodalmat. Itt említjük meg, hogy az amerikai németek új memorandumában, amelyen egy millió aláírás van, arra kéri Rooseveltnél, hogy lépjen közbe a burok érdekében.

TÁVIRATOK.

Burok harca.

London, május 7.

A tegnapi oranjei hadműveletekről azt jelenti Kitchener, hogy a műveletek céja az volt, hogy az ellenséget a wredfort-heilbronn-frankforti vonalról a kroonstad-lindleyi vonal felé szorítsák. A foglyok az intranzigens oranjei burok közül valók.

Pétervár, május 7.

Egy császári rendelet újabb intézkedésig megtiltja lovak kivitelét a volhiniai, beszarabiai, kievii, jokaterinoszlávi, podoljai, putavai és kherzoni kormányzóságokból. Kivételnek csak olyan esetekben van helye, amelyekben az illetékes kormányzó megengedi. Más vidékekről az említett kormányzóságok területén keresztül csak vasuton szabad atszállítani lovakat.

London, máj. 8.

A Primrose-liga tegnapi évi lakomáján Salisbury beszédet mondott, amelyben megem-

lékezett azokról a nyugtalan időkről, amelyeken az ország a liga alapítása óta keresztülment. Az egyiptomi és az ir kérdésre nézve kifejtette, hogy Egyiptomban Anglia vezet, Irországot illetőleg pedig nem kell többé attól tartani, hogy a birodalomtól való elszakadás örült, öngyilkos politikája valamely államferfiuban támogatóra fog lelteni. A miniszterelnök azután a dél-afrikai háborúról beszélt és azt mondta. Bármily nagyok voltak is az angolok áldozatai, mégis el kell ismerni, hogy a nagy brit birodalom hatalma, tekintélye és befolyása nagyobb, hatásosabb és csodálatosabb, mint azelőtt volt. Ő remélte, hogy a háboru kérdését nem fogják beleveenni a pártok viszálykodásaiba. A burok jogos ok nélkül törtek be a brit területre. Angliának telj sen joga volt a betörésnek ellentálni. A béketárgyalásokat illetőleg úgy nyilatkozott a miniszterelnök, hogy ha többet tudna is, addig, míg a béketárgyalások folynak, nem beszélhetne a tárgyalások kiállításairól. Nincs ok arra az állításra, hogy Angliának az a készsége, hogy meghallgat mindent, amit az ellenzék mondhat, annak bizonyossága lenne, hogy feladta előbbi pozícióját vagy el akarja ismerni, hogy azok a jogok, amelyekre igényt támasztott, nincsenek többé érvényben. Azok után a borzasztó áldozatok után, amelyeket Anglia hozott, nem szabad megengedni, hogy ismét olyan helyzet támadjon, amelyben az ellenség, mihelyt alkalom kínálkozik reá, újra megkezdhesse a harcot. Nem lehet kétség arra nézve, hogy a kormánynak olyan hatalommal kell bírnia az ország fölött, hogy ez lehetetlenné váljék. Ennek a tisztázása fontos dolog. A miniszterelnök azzal fejezte be beszédét, hogy nem akar az ellenfelekben keserű érzéseket kelteni és komolyan kívánja, hogy ők is részesüljenek abban a rendben és hatalomban, amelyben testvéreik a gyarmatrendszer által részesültek.

A bolgár exarka.

Konstantinápoly, május 7.

A bolgár exarka ma sok üdvözlő küldöttséget fogadott. Sok bolgár és macedon helységből, valamint a bolgár miniszterektől üdvözlő táviratok érkeztek. Ezekben a táviratokban az exarkát Bulgária jövőjének főtámaszaként üdvözlük.

A Szigetvár útja.

Halifax, május 7.

A Szigetvár osztrák magyar cirkálóhajó tegnap délután Bostonból ideérkezett, ülvözlő lövéseket váltott a citadellával és horgonyt vetett az osztrák-magyar konzulátus előtt.

A spanyol bank.

Madrid, május 7.

A szenátus folytatja a spanyol bankról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A pénzügyminiszter állást foglal az ellen, hogy a külső adósságokra bármilyen adót is kivesenek.

VIDÉK.

A brassóvármegyei általános tanító-egyesület f. hó 24-én a csernaifalusi állami iskolában tartja rendes közgyűlését. Ezen a gyűlésen választják meg Molnár Viktor miniszteri tanácsost díszelnökké; alkalmi költeményt szaval János Lajos áll. isk. ig. tanító, s a hétfalusi csángók történetét olvassa fel Horger Antal főreáliskolai tanár. Este táncgal egybeestött kedélyes estély lesz a „K. Molnár Viktor segélyalap” javára.

A Fehérkereszt államotitása. A Fehérkereszt-egyesület szegedi fiókjának államotitása dolgában, a belügyminisztériumban tegnap délelőtt tizenegy órakor Széll Ignác államtitkár előklésével értekezlet volt, amelyen a kormány szakközegein kívül Ruffy Pál országgyűlési képviselő, Kállay szegedi főispán, Pálffy Szeged város polgármestere Lázár György országgyűlési képviselő, Krajdik és Gáll dr. városi tanácsosok, a szegedi Fehérkereszt részéről Virsichovszky Karoly lovag özvegye, született Kottanyi Emma, az egyesület elnöknője vettek részt. Széll államtitkár kijelentette, hogy a kormány az egyesületet május 15-étől kezdve állami kezelésbe veszi át; ehhez a város részéről Kállay főispán, s az egyesület részéről az elnöknő örömmel hozzájárult. A kormány Szegeden megféle modern házat emeltet az egyesületnek.

BUTOR

Képes butoralbum 50 filleres bostabélyeg beküldése mellett kapható. A 21 ezen lapra hivatkozik, 5% árengedményben részeseül.

jobb és olcsóbb, mint bárhol ép úgy készpénzért, mint részleifizetésre, kapható: **GONDA S.** utorraktárban.

== BUDAPEST, ==

csa. is VII. kerület István-tér 7. sz a

A maros-torda megyei tanítótestület központi választmánya május 4-én rendkívüli gyűlést tartott. Gyűlés elején *Máthé József* elnök meleg szavakban emlékezett meg *Deák Lajos* tanfelügyelő közlekedéséről történt előléptetéséről s a tanítótestület nevében azzal az óhajjal üdvözölte, hogy sokáig élvezhesse értékes munkásságának jutalmát. A tanfelügyelő köszönetképpen kijelentette, hogy ezután is igaz barátja lesz a tanügynek és a tanügy érdemes munkásainak. Azután a tanítótestület reformja kérdésével foglalkozott a választmány. Teljes szövegében elfogadta *Máthé József* elnök javaslat-tervezetét, s annak sokszorosítása, társ-egyesületeknek és a kultuszminiszternek leendő megküldése iránt intézkedett. Utasítást adott a megyei tanítótestület képviselőjének, hogy a tanítók Országos Bizottságának nyári gyűlésén, a járás körök kívánsága szerint: a tanítói fizetések, szakszerű tanítóképzés és ifjúsági egyesületek kérdésében állást foglaljon. E célból a vélemények kiadattak a képviselőnek. Több kisebb ügy tárgyalása után elhatározta a választmány, hogy *Hadnagy Károly* nyáradkarácsonyi évi ev. ref. tanítót 50 éves tanítóskodása alkalmából a közgyűlésen megjutalmazja.

A Poliklinika közgyűlése.

— A Magyarország tudósítójától. —

Budapest, május 8.

A Budapesti Poliklinika-Egyesület ma délelőtt 11 órakor tartotta évi közgyűlését az Akadémia üléstermében, ahol megjelent az egyesület védnöke, *József főherceg* is nejevel, *Klotild főhercegnasszony*nal. A fenséges vendégek megjelenése kapcsolatos volt egy, a közgyűlés keretében illesztett ünnepséggel: főherceg arcképének leplezésével.

Az Akadémia üléstermében előkelő vendégsereg gyűlt össze az alkalommal. A Poliklinika vezetői közül megjelentek: *Apponyi Albert* gróf elnök, *Sámuel Lázár* és *Lichtenberg Kornél* dr. alelnökök, *Eröss Gyula* dr. igazgató, *Stern Sámuel* dr. pénztáros, *Vas Bernát* dr. titkár egyetemi magántanár. Közéletünk jelesei közül: *Wlassics Gyula* és *Darányi Ignác* miniszterek, *Schlauch Lőrinc* bibornok, *Császka György* kalocsai érsek, *Eötvös Loránd* báró, *Márkus József* főpolgármester, *Molnár Viktor* min. tanácsos, *Szily Kálmán*, *Karap Ferenc*, *Neumann Ármán*, *Károlyi György* gróf, *Pallavicini Örgy*, *Széchenyi Imre* gróf, *Csetei Herczog Péter*, *Gelsei Guttman Vilmos*; a hölgyek közül: *Apponyi Albertné* grófné, *Károlyi Istvánné* grófné, *Wlassics Gyulané*, öz. *Csekonics Jánosné*, *Lichtenberg Kornélné*, *Lánczy Gyulané*, dr. *Törökne Delli Emma*, dr. *Baumgarten Egmontné*, dr. *Eröss Gyulané*, *Szokolay Katalinné* és mások. Az egyesület főorvosai közül: *Török Lajos*, *Liebmann Mór*, *Goldzieher Vilmos*, *Feleki Hugó*, *Friedrich Vilmos*, *Bársony János*, *Terray Pál* egyetemi magántanár, *Magyarcsics Mladen* helyettes tisztifőorvos.

József főherceg nejevel, *Klotild főhercegnasszony*nal pontban 11 órakor érkezett meg. A fenséges vendégeket az egyesület vezetősége fogadta a bejáratnál. Ő fenségek a terem dobogóján foglalták helyet *Schlauch Lőrinc* biboros püspökkel együtt, aki a következő beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

„Van az igazi jótékonyágban valami isteni. Ez a morálnak legáldottabb virága, a kedélyeinek legfinnyesebb megnyilatkozása, az érzelmvilágnak legmegbecsülhetetlenebb diadala. Alapja a szeretet. Nem az, amit az emberek közönségesen annak mondanak, hanem amint azt az isten az ember szívébe önti, ott fenntartja és ápolja. Istennel egyesítve ez természetfölötti tulajdonságot ölt, Isten nélkül üres szó, „cymbalum tiniens”, melynek belső értéke nincsen, eredményeiben meddő. Ez nem az egoizmus átvitele embertársainkra, amit az újabb materialisták elfogás altruizmusnak nevez, hanem megosztása a szív legnemesebb gerjedelmeinek, a legteljesebb odaadás, amit a magyar nyelv oly szépen kifejez: „a felebaráti szeretet”, mely egynek érzi magát embertársaival az örömben szintén, mint a szenvedésben és nyomorban.

Saecularizálni a jótékonyágot éppen oly kevéssé lehet, mint a morált. Ezt úgy értem, hogy egyikből sem hiányozhatik az isten gondolata. Mindenkor és mindenütt ez a vallással kapcsolatosan jelenik meg és amely vallás a jótékonyágot kizárja, az szembeszökő bizonyosság hordja magán, hogy nem lehet igaz vallás és amely morál a vallástól elszakítatik, az legfeljebb konvencionális szokás, vagy csupán emberi szankcióval bíró muló szabály.

A jótékonyágot a moral categoricusan parancsolja és mivel a morálnak egyedüli kufforrása az isteni törvény, a jótékonyágnak értéke is a szerint fokozódik, amint vagy az isten által az emberi szívébe lerakott természeti ösztön sgallatából származik, vagy természetfölötti indokból a szeretet melegével magához öleli embertársát. Akár természeti indokból származik tehát a jótékonyág, akár természetfölöttiből, mindenütt ott kell lenni az isten gondolatának, különben elveszti értékét.

All ez az egyénekre, de áll ez a társasággá alakított együletekre is. Mindkettő, ha jól gyakorol, ha embertár-

sának szenvedéseinek vagy nyomorának enyhítésén fáradozik, Istennek tetsző munkát végez, de csak akkor: ha valóban felül tud emelkedni a köznapiság, vagy érdekhajászat: sugalta eljárásán, melyben fájdalom ma anyagi egyesület leledzik. Korunkat különösen jellemzi az egyesületek alkotási vágya, hogy ne mondjam szenvedélye. Ez magában véve dicséretes törekvés, mert vannak nemes célok, amelyek csak egyesült erővel érhetőek el, de e törekvésnek nem szabad az egyéni működést feleslegessé tenni, vagy éppen megbénítani.

Az egyéni kötelességek a jótékonyágnak ugyazólván központosítása mellett fennmaradnak, senki ezek alól ki nem vonhatja magát. A gondolat, hogy azt a mit magamnak kellene tenni, mások végzik, habár az én anyagi támogatásom mellett, önmagam pedig egyéni kötelességet elmulasztom, az sem megnyugtató, sem nem boldogító. Az erők központosítása csak az egyéni tehetetlenséget pótolja és ez is csak azon a téren, ahol nagyobb, magasabb célok másképpen meg nem valósíthatók. Az egyesületek tehát nem absorbeálhatják a társadalomban elszórtan, üdvösen működő hasonló természetű tényezőket tevékenységét.

Az egyéni és egyesületi működésnek ugyanazon erkölcsi téren kell mozogni, az isteni gondolatot, mely a jótékonyágban nyilvánkozik, egynek sem szabad nélkülözni, hiszen maga a társadalom sem pusztán conventionalis alkotása az embernek, egy magasabb hatalom tette le az ember szívébe a társulási hajlamot és ösztönt és ezzel a kötelességet is egymást támogatni. A társadalomban a jónak mindig megfelel a kötelesség, a jog is csak akkor jog, ha erkölcsi alapon nyugszik, a természeti kötelesség pedig az együttélés szükségéből származik.

Jót tenni tehát természeti kötelesség, de a jó tett annál magasabb értékkel bír, mennél nemesebb indokból származik, természetfölötti becsülettel, ha a legfőbb jó az isten akarata való tekintettel történik. Önzés, magánérdek lealacsonyítja értékét, elvész pedig egészen, ha abból a szeretet kizáratik. Mindent szeretetből, semmit sem anélkül; ez az ideális szempont, melyet a magán és egyesületi-jótékonyági működésben szem előtt kell tartani.

Hibázom talán, ha ez ideális szempontot kiemelem, valamint kiemeltem mindenkor, amikor a poliklinika illusztris társaságában felszólalni szerencsés lehettem.

Ugy hiszem, nem követek el hibát, mert az első megalkotók ezen eszményi fellegésért lekesedtek. Minden magánérdek, minden nyereszkedési vágy ki volt zárva. Szegény ambuláns betegeknek orvosi tanácsot szolgáltatni s amennyire lehet, azokat ingyen orvossággal ellátni ez volt az önzetlenség nemes értelme, mely ezen intézményt megállapította, fokozódott ez, midőn újabb időben ehhez még a kórháznak megnyitása járult, melyben 50 beteg nyert segélyt.

Ezen ideális szempont volt az, mely ő csász. és kir. Fenséget *József főherceget* arra indította, hogy a fővédnökséget elfogadta és 1887 óta magas kegyességével támogatta. Tollepném a szerénység határát, ha részletekbe bocsátkoznék; de legyen megengedve kijelenteni, hogy ha ő Fensége segédkezett nem nyújt, ez intézet ma nem állna azon a ponton, amelyen ezt örömmel szemléljük. Az ő anyagi és erkölcsi támogatása nélkül az egyesület csak nagy megerőltetéssel tarthatna volna fenn magát. Ezt éreztük mindenkor és az egyesület soha hátlját nem fogja kellőleg kifejezhetni. Hogy még is némi tanúságot adhassa, a választmány elhatározta, hogy ő Fenségének arcképét — előlegesen kikért magas bejegyzésével — megfesteti és hátljának kegyeletes érzelmeinek kifejezésétől az intézetbe elhelyezi. Az arckép *Zilzer Antal* festőművész által sikeresen elkészült és ma ezen ünnepélyes közgyűlésen van szerencsénk ezt ezen nagytekintetű közönségnek bemutatni.

Császár és királyi Főherceg ur!

Fenséges Urunk és Fővédnökünk!

Jól tudjuk, hogy az őszinte tiszteletnek értéke és becsé nem a külső fénytől függ, hanem hogy annak forrása belülről fakad. Jól tudjuk, hogy a külső tiszteletnek nem szabad a nemes lélek benső ereje fölül helyezkedni, mert különben az emberi szellem méltósága, a szív magasabb érzelmei alá lennének rendelve azon látszólagos emelkedettségnek, mely szerint a gyenge elmék önkicsinységüket mérlegelik; de azt is tudjuk, hogy hasonlíthatatlan a tisztelet, mely a szeretet, melylyel Fenségedre egyesületünk fenkőlt fővédnökére, nagy jótévedőjére feltékelünk s ezzel is csak gyenge visszhangja vagyunk a magyar nemzet rajongó szeretetének, melylyel fenségedet környezi. Fenséged és ő cs. és kir. fensége, *Klotild főhercegnő* nemes szívével felkarolták gyenge erővel megalakult és éppen oly gyenge eszközökkel működő intézetünket. Köszönet, ezor hála érle! Érebe öntött, megsemmisíthetlen emlék lesz ez intézetükre nézve. Fogadjék Fenségetek, kérjük, kegyesen ezen kegyelőségallta nyilatkozatunkat. Legyen a mai tettünk záloga hátlának és biztosítéka annak, hogy ahol a hazaszeretet és jótékonyág oly fenségesen egyesül, nekünk

legedesebb kötelességünk lesz a nagy példa előtt meg hajolnunk és azt követnünk.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a főherceg arcképéről lehullott a lepel. A kép, mely a főherceget huszártábornoki egyenruhában ábrázolja, jól sikerült műve *Zilzer Antal* festőművésznek, aki ez alkalomból huzamosabb ideig vendége volt az alesiusti kastélynak.

József főherceg a következő beszéddel válaszolt:

»Főmagasságu Főtisztelendő bibornok Uram! Midőn a poliklinika élére, mint védnök léptem, a keresztény szeretet vezérelt engem, és az én felebarátimhoz való ragaszkodás. Ugyanezen érzelmei vezettek Excellenciádat, midőn ezen egyesület védnökségét elfogadta. Engedje meg tehát, hogy azon hálat, melynek Excellenciád kifejezést adott, én is viszonzhassam, és csak azt kívánhatom, hogy haladjon tovább és viruljon ezen egyet, mely amnyi szegény beteg támogat; haladjon és viruljon, és legyen rajta, úgy mint megannyi, akik támogatják, az Uristen legdusabb áldása.«

A főherceget, beszéde után bosszasan éljenzették. *Schlauch* bibornok ezután meglehengu szavakkal parentálta el az egyesület legutóbb elhunyt, buzgó elnökét, *Szapárv István* grófot, akiről a következőket mondotta:

Mielőtt a közgyűlésre kitérőt tárgyakra áttérnék, egy szomorú kötelességet kell teljesítenem. Intézetünknek hosszú évek során át volt elnökét a halál 1902. május 2-án hetvenhárom éves korában *Alberti-Irsán környék* kiragadta. E nemes jellemű férfit ismerte az ország, mert ifjúkorától fogva haláláig a közügyek terén fáradhatatlanul működött, és nemcsak az általa visselt hivatalokban, hanem egyéb közmívelődési, jótékonyági vagy az ország érdekei által parancsolt munkákban a legszigorubb lelkiismeretességgel működött. Intézetünk elnökévé megválasztván, minden erejét annak felvirágoztatására szentelte, anyagi érdekeit előmozdította és az újabb alkotások, különösen a ház kibővítése és a kórház megalapítása az ő nevéhez fűződnek. Tiszta, lelki hiva volt magyar nemzetének, vallásához szigoruan ragaszkodott, s nem volt semmi mellékleteket, mely őt ebben megtáboríthatna volna. Emléke mindenütt, ahol élt, működött, tiszteletben fog állani, s kívált az intézetben, amelyért ő annyit tett, és bátor vagyok javaslatba hozni, hogy neve jegyzőkönyvileg is megörökíttessék. (Helyeslés).

Ezután *Eröss Gyula* dr. egyesületi igazgató terjesztette elő az igazgató tanács évi jelentését, melyet a következőkben ismertetünk:

Az intézet, a rendelkezésre álló szerény eszközökkel igen beható munkásságot fejtett ki. Az ambulatóriumban 37.000-nél is több volt a betegek száma, akiknek 130.000 esetben nyújtottak segélyt és részben orvosságot is.

Az intézet főnállása óta 384.712 beteg vette igénybe a poliklinika segítségét, 1.725.437 rendeléssel. Így tehát az intézet nemcsak a szegényeket tisztálta, hanem az országos betegápolási alapot is sok tétől kimélte meg.

Az ambuláns betegek száma évről-évre annyira szaporodik, hogy az erre e célra szolgáló egyemeletes épület már szűk s így szükséges a meg bővítés, amelyre már meg is indították a gyűjtést.

Az ambulatórium 50 ágygyal bíró kórházzal kapcsolatos, amelyre a súlyosabb s operálásra váró betegeket veszik föl. Tavaly 657 ilyen beteget vettek föl, s 561 operációt végeztek.

A kórház betegeinek az ellátására 37892 koronát költött az egyesület. Egy-egy beteg ellátása naponta 3 kor. 48 fillérbe került. Az intézeti ágyak körül huszonnégyet, a budapesti kerületi betegsegélyző pénztár betegét foglalnak el, mindaddig, amíg az adományok lehetővé nem teszik, hogy az egyesület a saját jövedelméből fedezze az összes betegek ápolási díjait.

Az intézetben tartott egyetemi előadásoknak 341 orvosnövendék hallgatója volt tavaly, de ezenkívül sok fiatal orvos is jár oda, az ismereteinek gyarapítása végett.

Az intézet főntartásának egész évi költsége 60.343 korona volt.

A múlt év anyagi tekintetben kedvezőtlen volt, úgy, hogy annak folytán a törzsvagyon 10.000 koronával csökkent.

Falk Miksa dr. alelnök, az egyéb teendői miatt, erről a tisztéről lemondott.

A kórház háztartásbeli ügyeit *Tieschl Jánosné* választmányi hölgy ellen őrzi, akinek a közgyűlés köszönetet szavaz. De köszönetet mondott az igazgatónak, *Stern Sámuel* dr. pénztárosnak s az intézet összes orvosainak.

A pénztárosi jelentést *Stern Sámuel* dr. ismertette. A közgyűlés a jelentést az idej költségleíránnyal együtt elfogadta s a főmenüvényt megadta. Végül az igazgató tanácsot kiegészítették s az

híresedésben levő két tagsági helyet Pallavicini Ede gróffal és Széchenyi Imre gróffal töltötte be.

Ezzel a közgyűlés napirendje kimerült, 5 fenségek felállottak s míg a főhercegasszony néhány hölgyet szólított meg barátságosan, József főherceg a pónyi gróffal váltott néhány szót. A fenséges vendégeket távozásukkor lelkesen megéljenzették.

MAGYARSÁG

előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva

Egy hónapra	—	—	1 kor.	—	fill.
Negyed évre	—	—	3	—	—
Fél	—	—	6	—	—
Egész	—	—	12	—	—

Vidéken, postai küldéssel:

Egy hónapra	—	—	1 kor.	20 fill.
Negyed évre	—	—	3	60
Fél	—	—	7	—
Egész	—	—	14	—

Egyes szám ára 4 fillér.

Kapható minden dohánytözsében.

NAPI HIREK.

— május 9.

A Magyarság szerkesztősége és kiadó-hivatala Várház-körút 8. alá költöztött.

T. előfizetőinket, kiknek április 30-án lejárt az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

— **(Időjárás.)** Május 8-án. A magas levegőnyomás magasságából valamit veszítve, helyét északnyugaton jobbra megtartotta. Az alacsony nyomás pedig északra felé nyomul. Új depresszió fejlődött Olaszország fölött. Európában az idő hűvös és sok helyütt esős volt. Hazánkban hűvös és változó volt az időjárás és reggel óta sok helyütt esik az eső. Jelentéktelen dér, illetve gyenge fagy is előfordult az ország északi hegyvidékein, a hol havazott is az éjjel. **Várható:** a hőmérsék némi emelkedésével még mindig hűvös és változó idő, sok helyütt bővebb-gyerebb esővel. A hőmérsék ma 13 fok.

— **(Személyi hírek.)** Oszkár svéd király tegnap Párisba érkezett és nyomban meglátogatta a köztársaság elnökét.

— **(A király elutazása.)** A király ma délután 12 óra 30 perckor a nyugati pályaudvaron Bécsbe utazott. Mária Krisztina főhercegnő esküvőjére, ahonnan szombaton, május hó 11-én este 7 óra 15 perckor érkezett vissza kíséretével a fővárosba. Az első általános kihallgatást hétfőn május hó 12-én tartja. Az udvari élet nagyon élénk a budavári királyi lakban. Egymásután érkeznek a főhercegek. Ma este 7 órakor a nyugati pályaudvaron megérkezett Ferdinánd Károly főherceg, holnap délelőtt 9 óra 53 perckor pedig a déli vasúton jön Ottó főherceg. Mindeketlen a várpalotában laknak.

— **(A beteg királynő.)** A hollandi királynő állapotában ez ideig semmi lényeges változás nem állott be. Általánosan azt hiszik azonban, hogy Villem királynő állapota sokkal veszedelmesebb, mint ahogyan a hivatalos jelentések feltüntetik. A tegnapi nap folyamán Tinard egyetemi tanár, a leghíresebb orvosok egyike kijelentette, hogy Villem királynő állapota rendkívül válságos, de ha két-három napig nem áll be rosszabbodás, úgy a királynő életét megmenthetik.

— **(Adakozások.)** A gergely-alfalusi tűzkárosultak részére a mai napon 5 koronát kaptunk Bernáth Lajos tanár úrtól Halasról. Ezzel gyűjtésünk összege 211 korona 26 fillér. Ugyancsak Bernáth Lajos 2 koronát küldött az elhunyt Balogh István tanfelügyelő apja részére. E célra ezzel 10 korona folyt be nálunk. — A Budapesten emebendő Kalvineumra 1 koronát kaptunk Igazmondótól. Összes gyűjtésünk e célra eddig 11 korona.

— **(Nász az udvarnál.)** Mária Krisztina főhercegnő, Frigyes főherceg leánya, ki Bécsben oltár elé lép Salm-Salm herceggel, tegnap este utazott Pozsonyba Bécsbe. A pozsonyi fényes ünnepet rendeztek a távozó főhercegnő tiszteletére. A pályaudvaron ott volt az elutazás alkalmával a tábornoki kar és a helyőrség tisztjei, ott volt azonkívül a város színe-java, több száz úri hölgy és a városi hatóság és képviselőtestület Broly polgármester vezetésével. A város utcáin a főhercegi palotától a pályaudvarig a katonaság állott sorfalat. A polgármester Mária Krisztina főhercegnőnek bokrétaát nyújtott át, szalagján a város színeivel s fűdőző beszédében boldogságot kívánt neki, Mária Krisztina főhercegnő megindultan köszönte meg a figyelmet s kezét nyújtva a polgármesternek, kijelentette, hogy Pozsony városát, a mely nagyon kedves volt neki, sohasem fogja elfeledni. A katonatisztek nejei nevében

Wurmbrandt-Stuppach grófnő kedveskedett bokrétaival s tolmácsolta a hölgyek szerencsekívánatait. Ezután Frigyes kir. herceg, Izabella kir. hercegnő és Salm-Salm herceg, a vőlegény, köszönetüket fejezték ki a városi lelkes övációért. Ezután beszálltak a vonat az összegyűlt nép éljenzésétől kísérve robogott ki a pályaudvarból.

— **(Zászló sérelem.)** Az osztrák katonai szellem újabb tulkapásáról és okvetellenkedéséről ad hírt kolozsvári tudósítónk. A Kolozsvárt állomásozó 51-ik közös gyalogezred június 8-án ünnepi fennállásának 200 éves jubileumát, mely alkalommal az ezred új zászlaját is felszentelik. A zászló azonban, amelyet felszentelni akarnak, Magyarországot úgy tünteti fel, mint leigázott tartományt, mint az osztrák örökös tartományoknak egy kis részét. A lobogón nem jut kifejezésre Magyarország, mint Ausztriával egyenjogú állam. Azon kizárólag a kékfejű sas dominál. Szent István 900 éves koronája a magyar címerrel együtt piciny alakban berajzolva, ott szerénykedik a sas egyik szárnyán a tizedrangú apró tartományocskákkal egyenlő nagyságban és egyenlő sorban. Remélhető, hogy a honvédelemügyi kormány nem tűri el ezt az osztrák katonai okvetellenkedést, hanem sürgősen intézkedik, hogy a magyar államiség megfelelő kifejezést nyerjen azon a lobogón, melynek költségeit a magyar adófizető polgárok fedezik.

— **(Oh du mein lieber Oesterreich.)** Hogy az uralkodóház tagjai — teljes hódolat a ritka kivételnek — mindenben Ausztriának adtak és adnak előnyt, azt Rákóczy tárogatói is elsírták már és minden magyar érzésű ember panasolja ma is. Fejedelmi sarjai házasodnak, keresztelőt tartanak, s az egész keletgyében egyetlen csipke fodor, egyetlen baba-ingecske sem kerül ki soha magyar iparos kezéből. Bécsnek és a „kedvelt Ausztriá“-nak jut a szeretet is, a pénz is. A Pester Lloyd, amelyet tudvalevőleg nem lehet kuruc mokányssággal vádolni, elpanaszolta néhány hete egy alkalommal a magyar ipar és kereskedelem e fontos sérelmét s akkor hivatalos formában azt az értesítést kapta megnyugtatóan, hogy a mellőzésnek a magyar kereskedők s iparosok az okai, mert ily esetekben elmulasztják ajánlataikat benyújtani. Hangsúlyozzuk, hogy ezt hivatalos értesítés mondta. A Pester Lloyd mai számában egy előkelő magyar kereskedő panaszos levelét közli. Azt mondja a panaszos levél írója, Mezey Gyula, hogy a ma esküvő Mária Krisztina főhercegnő keletgyéjére is tett ajánlatot, hogy a magyar kereskedőkre hivatalosan kimondott indolencia vádjára ne érje, sőt mintákat is küldött be. Elvártam — ugymond — hogy mintaimat legalább megtekintésre méltatják. Fájdalom, azt a választ kaptam, hogy a keletgyét „hagyományos módon Bécsben rendelik meg s ezért kár fáradságot és költséget áldoznom.“ A Pester Lloyd a levélhez szóról-szóra a következő megjegyzést fűzi:

Egyelőre minden megjegyzés nélkül tesszük közre ezt a levelet, s bevárni kívánjuk, hogy a benne említett, s a magyar iparral szemben oly súlyos eljárás illetékes helyről mivel fogják megokolni. Ha felvilágosítást nem kapnánk, — megengedjük magunknak, hogy az ilyen esetekről leplezetlenül megmondjuk véleményünket.

Igy a félhivatalos német nagy világlap, s minden szavát mi csak aláírhatjuk, várva a magyarázatot.

— **(Halálozás.)** Sampson Vilmos Tamás, az Egyesült Államok tengernagya tegnap reggel meghalt Washingtonban. Az elhunyt tengernagy világhírré tett szert a spanyol-amerikai háborúban a szantjagói öbölben nyert győzelmével, melylyel a spanyol hadihajórajt tönkretette. Antal Elei nyug. 1849-49-iki honvédfőhadnagy és birtokos e hó 4-én, életének 82-ik évében elhunyt Marosvásárhelyen. — Beer Adolf dr. udvari tanácsos, az uralkodóház tagja s az osztrák kvótabizottságnak éveken volt előadója, tegnap este 9 órakor Bécsben 73 éves korában meghalt. Az agy politikust tudógyulladás ölte meg. — Rohu Nándor a pozsonymegyei misérdénesdi róm. kath. hitközségnek 63 éven keresztül volt kántortanítója, 86 éves korában f. hó 6-án Budapesten meghalt. A megboldogulban édes apjukat vesztették Rohu József, a budai paedagogium tanára és Rohu Nándor a soproni róm. kath. népiskolák igazgatója. — Schütt és altenburgi Mathachich Sedthal Ferenc római szent birodalmi lovag, földbirtokos e hó 6-án Szentiván-Laborfalván meghalt.

— **(Éhenhalt állami alkalmazott).** Minden megjegyzés nélkül adjuk a következő megdöbbentő taltalmu hivatalos iratot:

10280/902.

Tekintetes osztálymérnökségnek

Nagy-Enyed.

Marosújvár, 1902. április 22-én.

Zilahy András 43 éves, nős, számos tagból álló családnak atyja, 128. sz. pályáról f. évi feb-

ruár 4-én a kolozsvári belgyógyászati klinikára lett gyógykezelés végett utasítva; rövid ott tartózkodás után gyógyulatlanul haza lett bocsátva.

Nevezett pályabírók sok tagból álló családjai miatt (?) gyenge táplálkozása teljesen elgyengült, lesovadt, elerőtlenedett testalkattal végzett foglalkozás, önmegerőltetés okozhatták végkimerülését — halálát. Határozott halálok nem volt megállapítható.

Dr. Fülöp József s. k. pályabíró.

Egy negyvenhárom éves ember agyonköpölve meghal végkimerülésben. Egy ember, a kinek az állam adott (?) kenyeret, a százhuszonnyolcas őrház mellett pedig vígan sipolvá robog el a vonat.

— **(Verkündigung.)** A bukaresti cs. és kir. konzulátus sült németiségéről volt már alkalmunk megemlékezni. Nem rég történt, hogy a bukaszádi derék előjáróság «nix dájes»-csal küldötte vissza a konzulátus német címzésű levelét. Most meg bukaresti levelezőnk szolgál újabb adattal a minden ízében német konzulátusról. Ez a konzulátus a Bukarestben lakó magyar honpolgárok házassági kihirdetését az ottani Tagblatt-ban tételi közzé, mely kihirdetésért a szegény magyarnak 20 frankot kell fizetnie. Nem beszélve arról, hogy a házassági kihirdetéseket az illető anyakönyvvezető hivatal helyiségében kell kifüggeszteni, ha már bármely ok a lapbeli hirdetést szükségessé teszi, tudomásul vehetné Hauser báró cs. és kir. attasé és egyben m. kir. anyakönyvvezető, hogy van Bukarestben magyar újság: hirdesse ott a magyar házasságokat. És vegye tudomásul Hauser báró ur, hogy a bukaresti magyarok tudnak magyarul és olábul, de nem tudnak németül s nekik ugyan hiába hirdeti, hogy «Samuel Jozsi (geboren in Kilyen) und Susanna Tana (geboren in Bölon) mit ein an der die Ehe eingeben wollen.» Legfeljebb azt sütheti ki ebből, hogy Samuel Józsi és Susanna Tana — éheznek, holott pedig 6k a szent házasságra akarnak lépni. Báró Hauser ur egy szót sem tud magyarul, — írja levelezőnk — mi meg azt kérdezzük: Hát akkor hogy lehet ő magyar királyi anyakönyvvezető? S kérdezzük: mikor lesz Magyarország már méltóan képviselve magyar emberekkel a konzulátusokban? Mikor?

— **(Német rágalmak — magyar pipógyaság.)**

A német sajtóban az Alldeutscher izgatók ismét előállanak régi rágalmakkal, hogy Magyarországon a német nemzetiséget elnyomják. Egyszerre két hang is szólalt föl a vádak ellen, melyek mindegyike — pirulásra kész bennünket. A müncheni Allgemeine Zeitungban egy Civis Hungaricus név alá rejtőző barátunk két védelmünkre, kimutatva, hogy az erőszakos magyarosítás vádjára neveltséges, sőt németesítő irányzat dominál Magyarországon és cikkét így végzi be: »Magyarországon az állam gyöngye, hagyományai türelemre és hatalmi eszközök alkalmazásától való tartózkodásra utalják s ezért a germanizálás folyamata még ma is sokkal erősebb, mint a magyarosítás apró és elégtelen eszközei.« A bécsi félhivatalos Pol. Korr. is megvédenk bennünket attól a vádtól, hogy túlságosan magyarosítanak és az iskolák tanrendjéből mutatja ki, hogy még mindig bőven tölcserézzük fiaink fejébe a német nyelvet, a melynek zengzetes szavaival annyi ocsmány hazugságot zudítanak a fejünkre, Szomorú, hogy e védelmeknek igazuk van.

— **(A párbaj áldozata.)** Ma egy hete múlt annak, hogy Nagyváradon Weisslovics Gyula párbajban lelőtte Pally Lajos, nagyváradi ügyvédet. Az elmúlt idő és a sebesült mostani állapota, már csaknem biztossá teszik a reményt, hogy a párbaj áldozata fölprül. Pally Lajos tegnap egész nap jól érezte magát. Orvosai most már bizakodnak, hogy megmenthetik.

— **(A vasuti kocsi halottja.)** Kinos halállal múlt ki tegnap — mint levelezőnk írja — a besztercei állomáson Bozsán Péter vasuti munkás. Tolatásnál 6 kapcsolta a kocsikat s eközben oldalhajója leste az épp arra robogó mozdonyt. Abban a pillanatban a háta meggett teljes erővel gurult be egy kocsi, amely a háttal álló Bozsánt a rugó korongok közé kapva, a szószeros értelemben összelapította. Jajkiáltás nélkül lehetett ki lekét. A szerencsétlenség majdnem egy másik áldozatot is kívánt, amennyiben egy közelben álló vasuti alkalmazott, aki Bozsánt a végzetes percben meglátta, eszméletlenül a földre bukott. Hosszas élesztgetés után sikerült őt életre téríteni. Bozsán szerencsétlen haláláért — mint a vizsgálat kiderítette — senkisémm vádolható mulasztással.

— **(A hivatalos lapból.)** Kinesztétek. Az igazságügyminiszter ifj. Kovács Béla joggyakornokot a budapesti kir. törvényszékhez aljegyzővé; a közoktatásiügyi miniszter Jencs Zelma okleveles óvónőt az aszói állami kisdóvodához óvónővé kinevezte. — **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter Palotay János albirót a budapesti VII. ker. járásbíróshoz végleges székhelyére rendelte ki.

— (Pör a józanság miatt.) Ritka pörrel ad hirt kolozsvári levelezőnk. Ádamos erdélyi község bírja mintegy fél évvel ezelőtt még fogadtatta a község lakóival, hogy többé pálinkát nem isznak. A nép csakugyan be is váltotta fogadását úgy, hogy immár fél éve senki sem vásárolt a kocsmában italt. A kocsmáros most fél év múltán beperelte a községi bírót, kit üzleti érdekeinek megkésztésével vádolt. A peres beadványt azzal okolta meg, hogy a bíró fellázította a népet arra, hogy józan életével neki kárt okozzon és üzletét megrontsa. Itéletet egyelőre még nem hoztak a különös pörben.

— (Rövid hírek.) **A csorbai tó.** A kormány a csorbai tó környékén levő földbirtokát bérbeadja egy lárságnak harminc évre, hogy ott nyaralótelepet létesítsenek. — **Tűzoltó csendőrök.** Az országos tűzoltószövetség előterjesztést tett a belügyminiszteriumhoz, hogy a csendőrképző kurzuson tartsák a tűzoltást is. A belügyminiszterium elfogadta a javaslatot. — **Petőfi emléke.** A vizaknai tanítótestület emléktáblával jelöli meg azt a házat, hol Petőfi lakott. Az emléktáblát május 12-én leplezik le. — **Bottal támadta meg** Székelyi Izsó volt ügynök Krausz Sándor ügyvédet a nyugati pályaudvaron. A merénylő súlyosan megsértette az ügyvédet, akire amiatt haragudott, mert a bíróság előtt mint tanút megbízhatatlannak minősítette. — **A budapesti önkéntes mentőegyesület** május 11-én délelőtt féltizenkét órákor tartja közgyűlését. **Andrássy Aladár** gróf elnöklelte el. — **A számarhurut** járványosra lépett fel Borszéken. Az iskolákat bezárták. Ugyancsak **Abafája** és **Radnótfája** marostordamegyei községekben is pusztít a számarhurut. Két gyermek meghalt. — **Gyártüz** Az újpesti magyar fonóipar részvénytársaság pamutgyárában tegnap tűz ütött ki, mely a telep fonóházát elhamvasztotta. A kár negyedmillió korona, mely azonban a biztosítástól megtérül. — **Kisgyermek menedéke.** A szatmármegyei **Széchenyi társulat** 107 községben nyári menedékképet állított föl földművesek gyermekei részére. — **Az ágyuk királya.** **Birseland** fizikai tanár elektromágneses ágyut talált föl, amely egy két tonna súlyú löveget husz kilométernyire lök el. A cső hosszabításával az ágyu hordereje is nő. Így a feltaláló szerint egy 10 méteres csővű ily ágyu két tonnás löveget 150 kilométernyire löki. — **Hamis játékosokat** fogtak el a lövészgyárban. Négy bécsit és két budapestit, kik azt a csalást üzték, hogy rossz lovakat feldicsérve a hiszékeny emberekől pénzt fogadtak el, hogy majd megfogadják a tolatizatornál. Az rendszerint nem jött be s ők zsebre vették a pénzt. Tegnap rajtavestek s a két jó madárt, a kik mellest hamis kártyások is, **Kleint** és **Bodensteint** elfogták és **Bécsbe** toloncolták. — **Millió sikkasztás** a katonaságnál. A **varsói** katonai pénztárból egy millió rubelt elikkasztottak. A sikkasztókat: két tábornokot és hét tisztet letartóztattak. — **Tűzvész Felső-Torján.** Május hó 4-én **Felső-Torján** ismeretlen okból tűz ütött ki, mely tíz házat elpusztított.

Doktor John.

REGÉNY.

Írta: K. SIMÓ FERENC. (2)

Így lett élet-filozófiája az, hogy minden élő lény csak bizonyos fokig becsületes. Ha a kisértés azon a fokon túl van — akkor már megtörik a becsület ereje, s az egyénből valamely kriminalitás alakja lesz!

Hogy eredetileg honnét szerezte ezeket a tapasztalatokat, s micsoda keserűség érlette meg benne a bűn filozófiáját — ezt, mondom, nem árulta el még nekem sem.

Csodálatos emberismeretére élénk világot vet a jelenet, mely egy kuriai tárgyaláson történt valami óriási bűnperben.

Az ügyész, ki idősebb s magas állású ember volt, nagyon erős színekkel kezelte a vádlottat.

Egyszerre John rá néz az ügyészre, kit gyűlölt egész életében s csendes hangon azt mondja neki:

— És ha azt mondom, hogy méltóságod életében is vannak órák, mikor méltóságod erkölcsi alapja gyengébb volt a vádlotténál.

Az ügyész holt halovány lett, szeme találkozott a Johnéval, s nem tudott egy szót sem mondani. Remegett a John szemétől, John pedig bevallotta később, hogy ő eredetileg semmi adatot sem tudott az ügyész ellen, de mikor az a vádlottat támadta, ajkának egyes rágásán látta, hogy nem teljesen tiszta emberrel van dolga: amit ő ugyanis sejtett.

Képzhetők, hogy aki a világot ilyen szemmel nézi, s ennyire ismeri, annak nem igen derülhet mosolyra az ajka a legtöbb ember látásán.

x **Takarmányrépamagvak** főfajai, mint obern dorf, eckendorfi, olajbogyóalaku stb., úgy impregnált mint nem impregnált minőség — és legkötőbb csiraképeségben, **Mauthner Ödön** cs. és kir. udvari magkeskedésében Budapesten még kaphatók.

A jelenlegi előhaladt idénnyel az impregnált magvetése ajánlatosabb, mert gyorsabban és jelentékenyen erősebb csirakkal kel, mint a nem impregnált répamag.

x **Csuz és köszvény** ellen elismert legkötőbb szer a **Zoltán-féle kenőcs.** Ára 2 korona. Zoltán Béla gyógytárában, Budapest, V., Sétatér-utca és Szabadság-tér sarkán.

x **Hölgyeim!** Tessenek megtekinteni a Szent-Lőrinci porcellán-festőgyár városi raktárában, Teréz-körút 32. szám alatt naponta beérkezőt újdonságokat. Szent-Lőrinci porcellángyár. Városi raktár Budapest, VII. Teréz-körút 32. szám. Kuhinka István örökösei üveggyárának főképviseelője és egyedüli raktára.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Az Akadémia nagygyűlése.** Eötvös Loránt báró elnöklése alatt tegnap délután nagy gyűlést tartottak az akadémián, mely alkalommal a zárt pályázatok jelleges leveleit bontották föl. Kitént, hogy a **Rék a g y á s z a** című elbeszélő költeménynek, melyet a bírálók különös dicsérettel ajánlottak a **Nádasdy-jutalomra**, **Regöczy-Exner Győző** székesfejevári főreáliskolai tanár a szerzője. A **Gorove-díjjal** kitüntetett mű szerzője **Jász Oszkár** földművelésügyi miniszteri fogalmazó. Az **Ipoly-jutalom** nyertes (Magyar kodexek forrásai) **Varga Damján** cisztercita tanár Egerben. A **Semsey-féle** nemzetgazdaságtani második díjat **Milhofer Sándor** (Kecskemét) nyerte meg. Ezután **Semsey Andor** levelet olvasták föl, melyben azt kéri, hogy tudományos pályadíjait hirdessék ki újra. Ha a pályázat meddő maradna, a díjak az Akadémia tulajdonába mennek át. Végül a vasárnapi nyilvános ülés tárgysorozatát állapították meg.

* **Konstantin abbé.** A jóságos öreg Konstantin abbé mesteri ábrázolásának, **Ujházi-nak** tapsolt tegnap este a Nemzeti Színház közönsége. Az előadásban új volt **Lánczy Ilka**, mint **Scottné** és **Ligetli Juliska**, ez a bájos igazi művésznő, mint **miss Bettina**. Az előadás vége felé egy kis baleset történt Ujházi-val. Egy korhadt diszletlépcső leszakadt alatta, de szerencsére baja nem esett.

* **Hangverseny.** A **budai zeneakadémia** tegnap rendezte a budai vígadóban harmadik egyesületi hangversenyét, melyen **Ujlaky Gizella**, **Déry Jenő** és **Ney Bernát** az opera tagjai működtek.

* **A Földrajzi Társulat.** A magyarhoni földrajzi társulat tegnap délután nyilvános ülést tartott. Az ülésen **Szádeczy Gyula dr.**, **Illés Vilmos** és **Kalecsinszky Sándor** olvasott föl.

* **Színházak műsora.** 1902. május hó 8-án. **Magyar királyi Operaház:** Carmen. (Kezdeté 7 órákor.) —

Nemzeti Színház: A dolovai nábob leánya. (Kezdeté fél 8 órákor.) — **Népszínház:** Kurucfurfang. (Kezdeté fél 8 órákor.) — **Vígyszínház:** Az órnagy ur. (Kezdeté fél 8 órákor.) — **Magyar Színház:** New-York szépe. (Kezdeté fél 8 órákor.) **Fővárosi nyári színház:** A piros bugyelláris. (Kezdeté 7 órákor.)

S P O R T.

Budapesti löversenyek.

A mai versenyeket is óriási közönség nézte végig. Az első két futam eredménye a következő:

I. Eszterházy-díj. Díj 3000 korona, táv. 2400 méter. I. Arriveste (lov. Bonta), II. Getrost, Sajó. — Tot: 10: 14.

II. B. Wenckheim Béla emlékverseny. Díj 4000 korona. Táv. 1600 méter. I. Hazafi (lov. Van Dusen), II. Paillard, III. Passepartout; futott 5 ló. — Tot: 10: 24 helyre, 50: 82 és 160.

III. Asszonyságok díja. Díj. 600 cs. és kir. arany, táv. 2400 méter. Futott 6 ló. I. Königsvarter báró Pszt-je, II. Picador, III. Durnyi. — Tot: 10: 24 helyre, 50: 90 és 160.

KÖZGAZDASÁG.

A konverzió. A konverzió részére történő bejelentések, mint értesülünk, eddig eléggé kedvezően folynak. Hivatalos jelentés szerint a konverzió részére a magyar királyi postatakarékpénztár részéről körülbelül 10,000,000 koronát, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-bank részéről körülbelül 6,500,000 koronát, az Osztrák-Magyar bank részéről körülbelül 3,500,000 koronát, a Temesvári Első Takarékpénztár részéről körülbelül 4,000,000 koronát, egy közalap részéről körülbelül 15,000,000 koronát, Fuchs H-bankháza részéről körülbelül 5,000,000 koronát, a vallás és tanulmányi alap részéről 4,000,000 koronát jelentettek be.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Hü olvasó. M.-Vasárhely. De már azon nem fogunk összeveszni, hol legyen a székely kongresszus. Bánjuk is mi, akárhol, csak már meglegyen s csak már látnók eredményét is.

(r.) Ezzel teljesen személyes tételre terelődnek a vita. Már pedig ezt nem engedhetjük. Targyalagos cikket mellette és ellene a legnagyobb készséggel közlünk. Az ügy érdekében kérjük: álljon el a kívánságától.

Laptulajdonos a „Magyarság” kiadóvállalata.

Én egy új könyvet lapozgattam, ő pedig éppen az ötödik ujságot dobta félre mormogva: Örültek ezek az emberek! Tisztára örültek! Vagy legalább is feneketlen buták!

— Miért? Mit olvastál?
— Egyre a régi nóta. Tárca, regény másról nem beszél, mint házasságtörésről, megcsalt aszszonyról, megcsalt férjről.

Amint egy öklömnnyi ujságírónak nem esett jól a feketéje, neki áll, s tárczában megrágalmaz valakit. Aki már regényt ír az azután nem hagy filérnyi becsületet még az édes anyján sem!

Imálandó butaság, ahogy ezek az emberek apró piszkos tévelygéseiket a világ elé dobják. Ebből áll a ti lapotok — rágalmazni, hogy magatok ne lássatok piszkosnak!

S avval elővette az öreg Brehmet, s nem volt eset, hogy egy szót ki lehetett volna belőle ásni.

Ez nála elég természetes állapot volt, s így nem is igen háborgattam. Egyszerre megszólalt:

— Milyen szerencse reám, hogy nem tudunk az állatok nyelvén beszélni!

— Miért?
— Mert azok tiszter, huszszor annyi titkot tudnak mi róltunk, mint mi magunk.

— Nos — érted — azt a kis illuziómat is elrontaná, mondjuk egy derék kifuró szu felfedezése, amivel még eddig viseltetem az emberek iránt!

— De miért bántod önmagadat? Ne nézd a dolgokat oly sötétben s magad is vidáman élhetsz.

— Nem lehet. Annyira gondolkozik folyton az énem, hogy nem bírom magam előtt magamat bármivel is áltatni.

E pillanatban erős csengetés, kopogás hallatszott.

John mosolyogva mondta:

— Erőtlen, nagy vidéki ember jön hozzám.

Erre már igazán elképedtem:

— Ez már képtelenség. ezt nem tudhatod.

— Nem? Hogy vidéki azt onnét tudom, mert hallottam, hogy lábait a törlön előbb erősen megtörölte, azután kiköhögte magát s csak azután csengetett. Ez vidéki emberek szokása. Hogy erős, nagy ember, azt lépéséről minden gyerek megmondhatta volna, feltéve, hogy a gyermek már gondolkozni tud.

Az inas kinyitotta az ajtót s aki belépett, az tényleg magos, szálás férfi volt s ruházata meg lehetőszen azt mutatta, hogy vidéki gazdaember áll velünk szemben.

John elébe ment s az idegen bemutatkozott:

— Tibor András vagyok...

John már ekkor teljes nyugalommal vágott közbe:

— Biharmegyéből való, gazdálkodik, elvált ember, azelőtt katonatiszt, kit egy rosszul sikerült katonai affér miatt nyugdíjaztak.

Tibor egészen megdöbben:

— Hát ön ismer?

John föltétlen nyugalommal felelt:

— Most látom először s nevést most sem tudom. Bocsásson meg, de nevetet nem tudok megjegyezni. Hanem még azt is megmondhatom, hogy ma reggel érkezett a vasuton, nem szállott szállodába s kávéházban volt moslanig.

Most már ketten néztünk álmélkodva Johnra. Ő pedig szinte csodálkozva azon, hogy nem tudunk az eszmemenetén eligazodni, mondá:

(Folytatása köv.)

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1902. május 8-án.

M. KIR. OPERA.

Carmen.

Kezdeté fél 8 órakor.

Nemzeti Színház.

A doloval nábob leánya.

Kezdeté fél 8 órakor.

NEPSZINHÁZ.

délután:

Kuruczfang.

Kezdeté d. u. fél 3 órakor.

este:

Az izé.

Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar Színház.

Herkules munkái.

Kezdeté fél 8 órakor.

VIGSZINHÁZ.

délután:

Órnagy ur.

Kezdeté d. u. 3 órakor.

este:

Órnagy ur.

Kezdeté fél 8 órakor.

URANIA.

délután:

A föld köré.

Kezdeté d. u. 4 órakor.

este:

Sport.

Kezdeté fél 8 órakor.

Föv. nyári színház

délután:

Piros bugyelláris.

Kezdeté d. u. 3 órakor.

este:

Csokay brigadéros.

Kezdeté fél 8 órakor.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALAZS UTODA HARKAI M.

zongoragyáros, állami iskolák szálhítója
ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyek
bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar.)

Alapított 1800-ban.

Milenniumi nagy éremmel, kitünő jó és szép
munkahaladás, jó ízlés, versenyképességért
1893. évi Ipar-egyesületi ezüst-éremmel ki-
tüntette.

Elvállalok minden a szakmába vágó javítást,
hangolást és levágást.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos szer lesz a szürke haj el-
pótlására hatástalanul elősz-
náva. Sok kísérlet után végül sikerült
Harsány-féle

Hajregenerator-ában

egy hatóság szeri találni, melyvel
megszűnik a haj és szakáll a volt bal-
szin, barna, fekete vagy szőke
viszonyosulni ennélfel, hogy a fejbőr
és fehéremű megújuljon. 1 kis
üveg 2 kor; nagy üveg 4 kor.
50 fillér.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerésznél
Király-utca 12. sz., Dr. Egger Ádám-gyógyszertárban,
Váci-körút 17. sz.

HATSCHEK MIKSA
Optikus (művi, Váci-utca) most:
V., Eszéki-ut. 3. (Klotild palota.)
A „Belvárosi Kávéház” mellett.)
Jólmez és népviseletű-fényképek (színes) nagy választékban
Színházi lámpások 4 fittól feljebb. Vadász- és
verseny-tárcsók 8 fittól feljebb. Szemüvegek,
orrszűrők és lorgnők 1 fittól feljebb. Lég-
szűrők 4 fittól felj. Hőmérők 40 krtól felj.
Műszerek választékban. (Nálam minden
fajdalom nélkül be is látogat.)
Fényképező gépek 75 krtól, illetőleg 3 forinttól
(nagyobb 6 forinttól) feljebb. Szerek napi szeret.
Kirschner-féle elwa-pilár és bogard-búrok.

**A MAGYAR
ORVOSI MŰSZERTÁR**
222. Országos Kórházban
Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut. 22. sz.
(a Kórház-épület mellett)
SÉRVEKÖTŐK.
Egyedül 2, 3, 4 és 6 db.
Készlet 6, 8, 10 és 20 db.
A legújabb készítmények: Ké-
szítők, műanyagok és műanyagok
Szemüvegek, szemüvegek,
szék, hártyák, górcsók, hártyák,
nyakak stb. periták az új Mália-
sz készítmények.
A betegségekhez szükséges összes mű-
szerek, vasóli francos és egyéb kiegészítő-
gépek nagy választékban és jó áron
melléki kaphatók.
Készítmények és készletek.
Ezt árjegyzéket ingyen és bűntudatra költi
a vállalat.

KÁVÉ
tartós vastonsacsokban
4 1/2 kiló Cuba-kávé 7.50
4 1/2 „ Gyöngy-kávé, 7.50
Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Box-Calf
borjubőr ma a világ legjobb
és legtartósabb bőre, nem
kell vixelni, viseletben pedig
szép és elegáns. Mérték
elegendő a lábrak pa-
piroson való kö-
rülrajzolása.
Készítmény, Fél-
tűben, jó állás.
Árjegyzék ingyen és bűntudatra.
Borjubőr, sima, strapára való 3.20. Borjubőr betétes 3.—
Borjubőr bergsteiger, gavallérforma 3.20. Box-calf, berg-
steiger, feltűnő elegáns 4.—. Dinatos barna bagaria berg-
steiger, elegáns 4.—. Lakk, cugos v. bergsteiger 4.—. Női
verge cugos v. fűzős 3.—. Box-calf fűzős 3.50. Barna és
valos fűzős v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. fűzős 3.50.
Gyermekcipők 3 évig 1.—.
Nem tetszőt készséggel kísérlek.
Agulár Ede
Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut. 22. sz.
az Urania-színházzal szemben.

Íróasztalok, Könyvszekrények
mindenféle kivitelben és formában
legelőssé áron kaphatók
Dudik Jánosnál
BUDAPEST,
VII. kerület, Rózsa-utca 34. sz. alatt
Árjegyzékek 60 fillér beküldése ellenében küldethet.

Eladás nagyban és kicsinyben!
BUTOR-ELADÁS.
Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárpitozott
butorokban egyszerű és legdiszesebb kivitelben.
DÓSA KALMAN asztalos és kárpitos, Epest,
Erzsébet-tér 18. sz. I. emelet.
Eladás nagyban és kicsinyben!
Eladás nagyban és kicsinyben!

Svájci óra ipar.
Minden szakfőnök, katonatiszteknek, posta-
és rendőr- és rendőr-
tisztviselőknél, vala-
mint mindenkinél, ki-
nek pontos és jó zseb-
órára van szüksége,
szíves tudomására ad-
juk, hogy az ujonnan
feltalált valódi genfi 14
karatos (Sis- teme-
glace hütte-vel jelölt
elektrizált arany plat-
que remontoir-órák kizárólagos elárúítását átvettük. Az
óráknak antimagnelikus biztonsági szerzetük van,
pontosan ki van próbálva és szabályozva, valameny-
nyírt írásban 3 évi jótállást vállalunk. Az óratokok-
melyek 3 fedelűek, nyomós rugóval ellátott fedelűek,
teljesen modern pompás kiállításuk, s a legújabb abszolút
változatlan amerikai arany fémből vannak előállítva, s
14 karatos aranylemezzel bevonva, úgy, hogy teljesen a
valódi arany színét mutatják, annyira, hogy még szakértők
és a valódi 200 koronás arany órától sem tudják megkülön-
böztetni. Az egyetlen óra a világon, mely az arany jellegét
sohasem veszti el. Hat hónap alatt 10,000 utánrendelést
s körülbelül 3000 elismerő-levelet kaptunk. Egy férfi vagy
60 óra portó és vámmentesen csak 16 korona. Minden
árához börtök ingyen. Igen elegáns, modern aranyplaque
láncok urak és hölgyek számára (nyakláncok is) 3—5 és
8 korona. Minden nem megfelelő óra visszavetetik, nincs
kockázat. Szétküldés utánvétellel, vagy előleges pénz-
beküldés ellenében.
Megrendeléseket Uhren Versandthaus „Chro-
nos” Basel (Svájc) kell ítélni. Levelek Svájcba
25 filléres, levelező-lapok 10 filléres bélyeggel látan-
dók el.

Magy. kir. államvasutak.
68681/902. szám.
Hirdetmény.
Keletnémet-magyar kötelék.
(Közvetlen díjtételek nyers vasra.)
F. év május hó 15-től kezdve visszavoná-
sig való érvénnyel Barsigwerk és Ludwigsglück
német állomások és Budapest és Kőbánya (öss-
zes pályaudvarok) között nyers vasra a követ-
kező díjtételek lépnek hatályba:

Honnan	Hová
Budapest és Kőbánya (összes pályaudvarok)	
Hová	Honnan
Barsigwerk	Ludwigsglück
Ludwigsglück	Barsigwerk
díjtétel 100 kgrkint fennigben	
147	147
139	139

Ezen díjtételek a fuvardíjnak a tényleges
súly, de legalább a használt kocsi raksúlyáért
való díjfizetés esetén, a 10.000 kgnál kisebb
raksúlyu kocsik kijárása mellett, érvényesek.
Budapest, 1902. április 29-én
**A magy. kir. államvasutak igazga-
tósága a részes vasutak nevében is.**
Utánnnyomás nem díjazatik.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fizetni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fővilágosítást ad a kiadó-hivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közli vele. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyegyet beklüldi. Vidékről igen kényelmesen beklüldhető az apró hirdetések postautalványával, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az elírás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadó-hivatalban, Vármház-körút 8. sz.

Egyházi szerek,
lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Szüits és társánál

Budapest, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Alkalmi toilettek,

női báli, estély, színházi ruhák, keveset használva, jutányos áron eladók. Megtekinthetők d. e. 11-1-ig Cima kiadóhivatalban. 2041

BUTOROK

uj, valamint csak kevésbé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Olasz nyelvtan,
angol nyelvtan,
tót nyelvtan

és társalgó könyv a kiadás pontos feltüntetésével.

Egy-egy ilyen nyelvtan csak 40 fillér.

50 fillér előleges beklüldése ellenében bérmentve küldi Barta Lajos könyvkereskedő Budapest, V., Lipót-körút 20.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utánvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	frt 1:15	1:20	1:30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	" 1:40	1:60	2:—
1 kiló Mocca-kávé	" 1:40	1:60	2:—
1 kiló Arany Jáva	" 1:40	1:60	2:—
1 kiló igen finom pörkölt kávé	" 1:30	1:60	2:—

Eisele-kávéraktár BUDAPEST.

Nefelejts-utca 3-ik szám alatt.

Butor
készpénzért vagy részlet-fizetésre legolcsóbban
Fuchs Bódognál kapható
BUDAPEST, VIII., József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legnagyobb világhírű cipő-áruház
Budapest
Agulár Dávid
Erzsébet-körút 6/c szám.

Ingyen féltalp v. sarok v. bármily javítás.
Ingyen szines vagy fekete bőrkenőcs vagy suvix.
Tartósságáért irásilag jótállók.
Nem tetés esetén a cipő kicserélem vagy a pénzt visszadom.
Női-cipők:
Zerge, cugos v. fűzős 3:—
Zerge, pompos, kesztyűsár 3:30
Sorré, lakk v. keztyűbőr, fűzős 3:60
Zerge v. szines kereszt-csallal 2:20
Lestlin, szivalaku cugos 2:60
Férfi-cipők:
Borjábőr, cugos, sima v. beletes 3:—
Vix-calf, fűzős v. beletes 3:20
Föltűnt elegáns box-calf 4:—
Pincércipő, alacsony sarok 1:20
Szegényeknek uri v. női cugos 2:80
Gyár saját háromemeletes házamban, 80 lakóval, hol több, mint 100 munkást foglalkoztatok. Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelésnél olyant küldök, mintha az illető kiválasztotta volna. Árjegyzék több 100 divatos ábrával bérmentve és ingyen.

Szabadalmazott
Sport-fénymáz.
Minden lehető színű fénymáz, mint pl. sárga, barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fajta fekete fénymáz gyártok. Szines fénymázaim használásánál ugyanazon eljárás szükséges, mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöp viz öntendő, his tiszta kefével a cipő bekenendő és egy másik tiszta kefével kifényesítendő. Ennek megtörténte után a cipő utának megfelelnek. Világos fénymázaim nyers bőrciknél is használhatók és pedig mindig csak ugyanazon eljárás, mint a fekete fénymáznál.
LÜSTIG MIKSA
sport-fénymáz minden színben.
Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

Minden gondot és fáradságot megtakarítanak a t. butorvevők, ha egyszerűen a régi, elismert hírnevű
Sárkány és Schütz
butorcéghez,
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 12. szám alatt
a New-York kávéházzal szemben
fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajta massív kivitelű butoroknak a legjutányosabb áron irásbéli jótállás mellett.
Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget
Sárkány és Schütz
butorcég, kárpitosok és díszítők
Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. sz.
a New-York kávéházzal szemben.

Sanid labdacso
befecskendezés nélkül!
A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiztosabb gyógyszer
férfiaknál és nőknél
egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdacso tartalommal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre 6 korona beklüldés mellett bérmentve vagy utánvétellel.
Kapható a
„Magyar király” gyógyszerlárbán
Budapest, Marokkói-utca 2.

Legjobb árban veszem forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok.
PRÜCKLER J. C.
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 3. szám

Férfiak ingyen kapnak
olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra mehozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapnak mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározza az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyaruló könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, akik a fiatal-kori kihágásokból származó nemi bajokban szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükség es, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket.
Oreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alnt jelzett címre, ahonnan a csomagot rögtön elűldik.
Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irnat érte hár-onnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarul könyvvel együtt. Irjon meg ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.
A levelet így kell címezni:
State Medical Institute, 75 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.
A levelek mindig bérmentesítendőek.

Rendkívül olcsó
Szt.-Lőrinczi
PORCELLÁN fest. GYÁR
Városi raktár:
Teréz-körút 32. szám.

Finom festés. 6 szem. 26 drb.	Elegáns, finom festés.
Étkező készlet, finom — — — — — frt 6.50	Tea-készlet, elegáns, 6 szem. frt 3.75
szegély — — — — — „ 8.50	ugyanaz 12 szem. „ 7.—
rococo diszes festés, dus arany.: „ 10.50	rococo diszes fest., dus aranyozással 6 személyre — — „ 4.75
12 személyre.	ugyanaz 12 személyre — — „ 8.—
Étkező készlet, fin. fest. arany: frt 20.—	Kávé-készlet, finom, 6 szem. „ 3.75
dus aranyozással — — — — — „ 28.—	6 személyre — — — — — „ 4.75
Modern. Ujdonság! Elegáns.	Mocca-készlet platauval — — „ 6.50
Étkező barok ibolyavirág dus	Csiszolt fin. üveg készlet 6 személyre „ 9.50
arany. 6 személyre — — — — — frt 14.—	csillagvésett — — — — — „ 12.50
ugyanaz 12 személyre — — — — — „ 30.—	Függő-lámpák majolika 5 frittől
remek étkező minden minta	feljebb.
nélkül, finom porcellán, szép	35 cm. ernyő átmérő — — „ 9.—
fazon, dus arany. 6 személyre „ 16.—	40 cm. „ — — — — — „ 15.—
ugyanaz 12. személyre — — — — — „ 35.—	

Vidéki megrendelésnél kérjük a minta színezetét és virágját megnevezni.